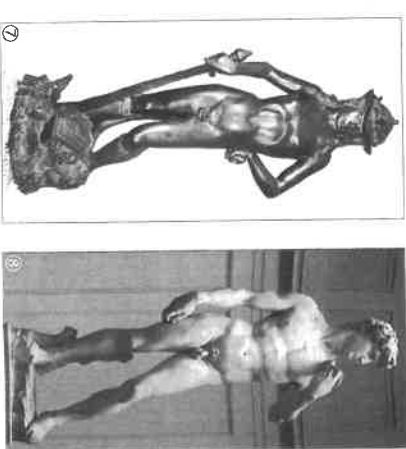

téséről tanuszkodik. A cinquecento építészeti alkotásai közül a pápai megrendelésre készült római *Szent Péter-bazilika* monumentális kupolája az építésznek is kiváló festő és szobrász Michelangelo Buonarroti (ejtsd: mikelandzelo, 1475–1564) munkája.

A firenzei szobrászatban az egyházi és világi alkotások egyaránt jelentősek voltak. A templomok és kápolnák díszítése és gazdagítása is a polgári becsvagy területévé vált. A keresztezőkápolna új bronz-

- ① *Michelozzo di Bartolomeo: Medici-Riccardi palota* (1446–1460)
- ② *A gyujliscsi háza* (1308)
- ③ *Filippo Brunelleschi: A firenzei dom kupolája* (1420–1436)
- ④ *Filippo Brunelleschi: Árvaház* (1420–1445, Firenze)
Hatalmas merénél (107 m magas, 41,70 m átmérőjű) kőből készített építészeti alkotása volt.
Az oszlopok fölött Andrea della Robbia színes mázas terrakotta cseccsenőgúrdíszíték az épülete (1463)
- ⑤ *Michelangelo Buonarroti: A Szent Péter-templom kupolája* (1546–1593, Róma)
A kupolából 16 órába fényel árasztja el a belső teret
- ⑥ *Lorenzo Ghiberti: A firenzei Keresztelő kápolna keleti kapuja* (1425–1452)
- ⑦ *Donatello: Dávid* (1430–1435, Firenze)
- ⑧ *Michelangelo: Dávid* (1501–1504, Firenze)

kapujának elkészítésére például a firenzei posztóscen hirdetett pályázatot. A nyertes *Ghiberti* (1378–1455) kapuját Michelangelo nevezte el a *Paradicsom kapujának*. A humanista emberideálit ábrázolta ötösömunkán, egyházi és világi szobrain a quattrocento másik nagy alakja: Donatello (1386–1466). Úra és dinamizmus, nyugalom és feszültség sugárzik a kivételes tehetségű alkotó, Michelangelo szobrairól.

- ① *Leonardo da Vinci: Mona Lisa* (1503–1505, Périzs)
- ② *Raffaello Santi: Donna Velata* (Firenze)

A festészet jellemzői az olajfestés technikája, az anatómiai ismeretek művészeti alkalmazása, a perspektíva tudományos kutatása, a zárt, harmonikus kompozíció. A világi témák (mint a portré) egyre inkább tért hódítottak, és a vallásos téma is gyakran világi tartalommal telítődött.

A középkori átszellemültségből vezetnek át az életigenlő reneszánszba a szerzetes festő, *Fra Angelico* (ejtsd: fra andzseliko, 1387–1455) derűs színeivel festett falképei. *Botticelli* (ejtsd: botticselli, 1444–1510) alakjai az egyházi vagy allegorikus témájú művein is testületben és öltözködésekben a korvilágát tükrözik. A firenzei festészet három órája, *Leonardo da Vinci* (ejtsd: vinci, 1452–1519), *Michelangelo Buonarroti* és *Raffaello Santi* (ejtsd: szanti, 1483–1520) a sokoldalú reneszánsz ember példájával, és saját korukon messze túlmutatón gazdagították a világ művészetét.

Viseletek

A művészetek szeretete, az egyéniség szabadsága megjelenik az uralkodók és a jó módú polgárok öltözködésében. Megkülönböztetik a mindennapok egyszerű, méltóságátjes ruháit az ünnepek pompás öltözködései. Az anyagok gazdag választéka és a formák látványos szépsége a korabeli divat központjává avatták Észak-Itália kereskedővárosait.

Alapanyagok
Lenvász, posztó, bársony, selyem és csipke (vert és varrott) v anyagok. Fontos volt a díszítés, a hínallal, ezüst- és aranyszállal, gyöngyökkel. A manufaktúrák már speciálhoz tervezik a mintákat (sokszor kNépszerű motívumok a gránátalma, mólcsével, az arabesk (arabos in szögű. Kedvelt színek: sárga, narai zöld, fehér, fekete).

Női viselet
Alapja továbbra is a két ruha. Kezde burgundi hatásra magasztott derek gása ivelt vagy szögletes. A fűzőt m sokkal bővített uszélyos szoknyát var cserélhető ruhájuk tették jellegzetes Szalagokkal kapcsolták a ruhához, uja hasítékain kívül az alsó ruhac sőng. A XVI. század elejére kialak (franciáult: corsage, ejtsd: korsázs, i ejtsd: mider). A szoknya uszály nélkül szabott hajlásokkal bővítették, / mes anyagokból készült, mert klát: köpeny vagy lelógó díszujjas kabái tük.

Férfiviselet

Az itáliai férfiak viselete már a göröli sebb és férfiasabb volt, mint franci szász zeke itt is gombos, de kort gően magas nyakú vagy ék alakb hírmzett ing különböz mérték

- ③ *Női ruha zsinóros ruhaderékről, cseré Chitandjo freskójának részlete* (1486–149)
- ④ *Reneszánsz férfizeke, sonkajúval*
- ⑤ *Montepulci (ejtsd: montepulci) freskójáról* (14)
- ⑥ *Firenzei polgárok köpenyben, lelógó i Masaccio (ejtsd: maszaccso) festményének r*